

**REPUBLIKA
SLOVENIJA
UPRAVNO
SODIŠČE**

I U 827/2020-22

**SODBA
V IMENU LJUDSTVA**

Upravno sodišče Republike Slovenije je po višji sodnici mag. Barbari Fajdiga,

v upravnem sporu tožeče stranke:

zoper toženo stranko: **REPUBLIKA SLOVENIJA**, ki jo zastopa Informacijski pooblaščenec, Dunajska 22, Ljubljana,

ob sodelovanju stranke z interesom: **VRHOVNO DRŽAVNO TOŽILSTVO REPUBLIKE SLOVENIJE**, Vilharjeva cesta 23, Ljubljana,

zaradi **dostopa do informacij javnega značaja**,

o **tožbi** zoper odločbo Informacijskega pooblaščenca številka 090-57/2020/3 z dne 26. 5. 2020 v zvezi z odločbo Vrhovnega državnega tožilstva Republike Slovenije št. VDTZ-Tu-9-5/2020 GS/AL z dne 19. 2. 2020,

25. avgusta 2025

RAZSODILO:

Tožbi se ugodi, odločba Informacijskega pooblaščenca št. 090-34/29291/12 z dne 26. 5. 2020 in odločba Vrhovnega državnega tožilstva Republike Slovenije št. VDTZ-Tu-9-5/2020 GS/AL z dne 19. 2. 2020 se odpravita in se zadeva odstopi Okrožnemu državnemu tožilstvu v Ljubljani.

OBRAZLOŽITEV:

O odločbi Vrhovnega državnega tožilstva Republike Slovenije št. VDTZ-Tu-9-5/2020 GS/AL z dne 19. 2. 2020

1. Tožnik je dne 27. 1. 2020 kot informacijo javnega značaja, zahteval: (i) dostop do sklepa, s katerim je okrožna državna tožilka zavrgla kazensko ovadbo zoper tam navedena osumljenca, nekdanja zaposlena na _____, ki ju je ovadba bremenila kaznivega dejanja kaznivega dejanja zlorabe položaja ali zaupanja pri gospodarski dejavnosti po 240. členu Kazenskega zakonika (v nadaljevanju KZ-1) in kaznivega dejanja poneverbe in neupravičene uporabe tujega premoženja po 209. členu KZ-1 (v nadaljevanju Sklep); (ii) poročilo SKP PU Ljubljana v tej zadevi, ki ga je tožilka obravnavala kot kazensko ovadbo (v nadaljevanju Poročilo). Oba dokumenta je želel prejeti v elektronski obliki ali pa v obliki fotokopij (v nadaljevanju vse Zahteva).
2. Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije (v nadaljevanju VDT RS) je na podlagi drugega odstavka 22. člena Zakona o dostopu informacij javnega značaja (v nadaljevanju ZDIJZ) zavrnilo Zahtevo z odločbo, št. VDTZ-Tu-9-5/2020 GS/AL z dne 19. 2. 2020 (v nadaljevanju izpodbijana odločba). VDT RS je pojasnilo, da je mogoče šteti dejstvo, ali je bil posameznik v (pred) kazenskem postopku, kaj je bilo glede tega posameznika ugotovljeno v postopku, ali so bile izrečene kakšne kazni in katere, kot osebni podatek v skladu s prvo točko 4. člena Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (v nadaljevanju: Splošna uredba o varstvu podatkov). VDT RS je povzelo, da je tožnik zahteval podatke o točno določeni osebi, ki jo je navedel z imenom in priimkom, zato se tudi s prikritjem osebnih podatkov ne bi moglo prikriti prepoznavnosti te osebe. VDT RS je ugotovilo, da v obravnavanem primeru ne obstaja pravna podlaga za razkritje zahtevanih dokumentov oziroma osebnih podatkov v zvezi z določenim posameznikom po členu 6 Splošne uredbe o varstvu podatkov, zato so vsi osebni podatki v konkretnem primeru varovani osebni podatki, za katere ne obstaja zakonska podlaga za razkritje v postopku po ZDIJZ, ker gre za izjemo po tretji točki prvega odstavka 6. člena ZDIJZ. VDT RS je odločilo, da bi že sama opredelitev ali zahtevane informacije obstajajo, nedvomno kazala na vsebino teh

informacij oziroma bi tožniku dala informacijo o tem, da je bila določena fizična oseba v (pred)kazenskem postopku in je bila zoper njo vložena kazenska ovadba zaradi določenih kaznivih dejanj, kar pa so varovani osebni podatki. Ker je tožnik zahteval podatke o točno določenih osebah z osebnimi podatki, po oceni VDT RS tudi prekritje imena, priimka, naslova stalnega bivališča in rojstnega datuma omenjenih oseb, ne more prikriti njene prepoznavnosti. VDT RS je upoštevajoč, da je tožnik zahteval informacije po imenu in priimku točno določene fizične osebe, ugotovilo, da tudi delni dostop v smislu 7. člena ZDIJZ ni mogoč. Po ugotovitvi, da tožnik zahteva varovane osebne podatke, ki so na podlagi 3. točke prvega odstavka 6. člena ZDIJZ izjema od prostega dostopa do javnih informacij, je Zahtevo zavrnilo.

O odločbi Informacijskega pooblaščenca št. 090-57/2020/2 z dne 26. 5. 2020

3. Informacijski pooblaščenec (v nadaljevanju tudi toženka) je na podlagi 2. člena Zakona o informacijskem pooblaščenca (v nadaljevanju ZInfP) in tretjega in četrtega odstavka 27. člena ZDIJZ ter prvega odstavka 248. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (v nadaljevanju ZUP), z odločbo številka 090-57/2020/2 z dne 26. 5. 2020 (v nadaljevanju Odločba IP) tožnikovo pritožbo zavrnil kot neutemeljeno.
4. Toženka je ugotovila, da je Zahteva postavljena za konkretni osebi, saj ju je tožnik navedel z imenom in priimkom ter zahteval v zvezi z imenovanima sklep o zavrnjenju kazenske ovadbe in poročilo policije v tej zadevi. Toženka je potrdila odločitev VDT RS, da je dejstvo, ali je bil posameznik v (pred)kazenskem postopku, katerega dejanja je bil osumljen, kaj je bilo glede tega posameznika v postopku ugotovljeno, ali so bile v postopku izrečene kakšne kazni in katere, mogoče škodi za osebne podatke posameznika, ki je s sklicevanjem na njegovo ime in priimek nedvoumno določen in torej pomeni osebni podatek po navedeni definiciji iz Splošne uredbe o varstvu podatkov. S povzemanjem 86. člena Splošne uredbe o varstvu podatkov¹ je navedla, da lahko zakonsko podlago za obdelavo osebnih podatkov, upoštevajoč točko c člena 6(1) Splošne uredbe o varstvu podatkov, predstavlja tudi ZDIJZ. Razkritje osebnih podatkov v postopku dostopa do informacij javnega značaja je namreč dopustno, kadar gre za osebne podatke, ki hkrati pomenijo tudi podatke o porabi javnih sredstev ali podatke, povezane z opravljanjem javne funkcije ali delovnega razmerja javnega uslužbenca (1. alineja tretjega odstavka 6. člena ZDIJZ) ali ko je za razkritje podatkov podan javni interes (drugi odstavek 6. člena ZDIJZ). Toženka je potrdila odločitev VDT RS, da ne obstaja pravna podlaga za razkritje osebnih podatkov v zvezi z določenima posameznikoma v konkretnem primeru, ker ni okoliščin, ki bi utemeljevale sklicevanje na navedene izjeme,

¹ Ta določa, da javni organi oziroma javno ali zasebno telo lahko v skladu s pravom Unije ali pravom države članice, ki velja za javni organ ali telo, razkrije osebne podatke iz uradnih dokumentov, s katerimi razpolaga zaradi opravljanja nalog v javnem interesu, da se uskladi dostop javnosti do uradnih dokumentov s pravico do varstva osebnih podatkov v skladu s to uredbo. Ker razkritje osebnega podatka predstavlja vrsto obdelave osebnih podatkov po členu 4, pododstavku (2) Splošne uredbe o varstvu podatkov, je za presojo dopustnosti razkritja potrebno upoštevati splošne pogoje za obdelavo osebnih podatkov, opredeljene v členu 6 Splošne uredbe o varstvu podatkov. 5. z navedenega člena kot splošno pravilo izhaja, da je obdelava osebnih podatkov (torej tudi razkritje podatkov javnosti) zakonita (dopustna) med drugim tudi, če je obdelava potrebna za izpolnitev zakonske obveznosti, ki velja za upravljavca (točka c), ali pri izvajanju javne oblasti, dodeljene upravljavcu (točka e).

ki bi dovoljevale razkritje osebnih podatkov posameznikov. Potrdila je odločitev VDT RS, da ne gre za podatke v zvezi s porabo javnih sredstev in odločila, da zahtevane informacije ne pomenijo podatka, povezanega z delovnim razmerjem javnega uslužbenca, čeprav sta bila konkretna posameznika v času domneve storitve očitanih kaznivih dejanj zaposlena na Kemijskem institutu. Zahtevana dokumenta nista po naravi stvari povezana z delovno obveznostjo oziroma delovnim razmerjem tega javnega uslužbenca. Nobeno od očitanih kaznivih dejanj (zlorabe položaja in zaupanja pri gospodarski dejavnosti po 240.členu KZ-1 in kaznivo dejanje poneverbe in neupravičene uporabe tujega premoženja po 209. členu KZ-1) po oceni toženke ne vsebuje zakonskega znaka, da ga storilec lahko opravi samo pri svojem delu oziroma ob izpolnjevanju delovnih obveznosti.

5. Toženka je ugotovila: (i) da v konkretnem primeru tudi ni podan javni interes za razkritje zahtevanih informacij iz drugega odstavka 6. člena ZDIJZ; (ii) da interes javnosti za razkritje zahtevanih informacij ni večji od interesa posameznikov, da se zavarujejo njihovi varovani osebni podatki. V tem primeru interes varovanja osebnih podatkov posameznikov izhaja iz same pravice varstva osebnih podatkov kot temeljne človekove pravice, določene v Ustavi RS in se, glede na okoliščine konkretnega primera, kaže tudi v dejstvu, da je bila kazenska ovadba zoper imenovana posameznika zavržena, ker je bilo v postopku ocenjeno, da kaznivo dejanje po prvem in drugem odstavku 240. člena KZ-1, ni kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti oziroma, ker je bilo glede očitane kaznivega dejanja po 209. členu KZ-1 ugotovljeno, da ni podan utemeljen sum, da sta ga osumljena storila. Toženka je poudarila, da pri presoji, ali je izkazan javni interes za dostop do zahtevane informacije na podlagi ZDIJZ, ni mogoče izhajati iz splošnega stališča, da bi bilo za javnost koristno in torej v javnem interesu, da bi bile zahtevane informacije prosto dostopne, temveč mora biti izkazan konkreten javni interes za konkreten dokument oz. del dokumenta. Splošno sklicevanje, da ima javnost pravico vedeti, zakaj oziroma na podlagi kakšnih argumentov se je posamezni tožilec odločil zavreči kazensko ovadbo, po oceni toženke nista dovolj tehtna argumenta, ki bi omogočila razkritje sicer varovanih informacij. Tožnik po oceni toženke ni konkretno navedel razlogov, zakaj je interes javnosti po večji transparentnosti izražen prav za zahtevane dokumente. Toženka je ugotovila, da interes javnosti za razkritje zahtevanih informacij ni močnejši od interesa posameznikov po varovanju njihovih osebnih podatkov. Toženka je pojasnila, da je v postopku dostopa do informacij javnega značaja treba upoštevati tudi načela v zvezi z obdelavo osebnih podatkov po členu 5 Splošne uredbe o varstvu podatkov. Točka c člena 5(1) Splošne uredbe o varstvu podatkov določa, da morajo biti osebni podatki ustrezni, relevantni in omejeni na to, kar je potrebno za namene, za katere se obdelujejo (»najmanjši obseg podatkov«), to pomeni, da se smejo razkriti le tisti osebni podatki, ki so nujno potrebni, da se doseže namen ZDIJZ. Ta izhaja iz 2. člena ZDIJZ, ki določa, da je namena zakona zagotoviti javnost in odprtost delovanja organov ter omogočiti uresničevanje pravice posameznikov in pravnih oseb, da pridobijo informacije javnega značaja, pri čemer si morajo organi za uresničitev tega namena prizadevati, da dosežejo čim večjo obveščenost javnosti o svojem delu. Po oceni toženke bi dostop do informacij, ki vsebujejo z vidika zasebnosti relevantno sporočilo o določljivem posamezniku, pomenil prekomeren poseg v zasebnost te osebe, kar bi bilo

tudi v nasprotju z načelom sorazmernosti. Delni dostop po 7. členu ZDIJZ pa po mnenju toženke v konkretnem primeru ne bi bil mogoč brez škode za zaupnost varovanih osebnih podatkov, saj glede na zahtevo prosilca, iz dokumentacije ne bi bilo mogoče izločiti varovanih podatkov. Dejstvo je namreč, da je prosilec zahteval podatke o točno določenih osebah z imenom in priimkom, zato se tudi s prekritjem osebnih podatkov ne bi moglo prekriti njune prepoznavnosti. Toženka je potrdila ugotovitev VDT RS, da se v konkretnem primeru zahteva po dostopu do dokumentov iz predkazenske zadeve nanaša na poimensko navedena posameznika, zato gre za varovane osebne podatke, ki predstavljajo izjemo po 3. točki prvega odstavka 6. člena ZDIJZ in se sklicevala na upravno-sodno prakso (tako sodbe IU 1588/2012-20 z dne 19. 2. 2014, I U 1391/2013-27 z dne 11. 12. 2013, I U 684/2014-24 z dne 27. 8. 2014).

6. Toženka je zavrnila tudi pritožbene navedbe, s katerimi svojo pravico dostopa do informacij javnega značaja navezuje na dejstvo »že znanih informacij«, razkritje zahtevanih podatkov v medijih, ne zadosti nobeni pravni podlagi po členu 6 Splošne uredbe o varstvu podatkov. Navedena uredba namreč ne določa, da je upravljavcu (v konkretnem primeru organu) dovoljeno razkriti osebne podatke v postopku po ZDIJZ, če so jih predhodno objavili že mediji. Po mnenju toženke ne more namreč nek osebni podatek posameznika postati informacija javnega značaja (zgolj) zaradi tega, ker je morda prosilcu zahtevana informacija znana iz nekih drugih virov. V takem primeru bi potrditev s strani upravnega organa, da gre za informacijo javnega značaja, pomenila poseg v pravico do zasebnosti in varstva osebnih podatkov. Zato toženka meni, da dejstvo »že znanih okoliščin« ne vpliva na dopustnost razkritja varovanih osebnih podatkov.

Tožnikove navedbe

7. Tožnik predlaga, da sodišče izpodbijano odločbo odpravi in mu omogoči pridobitev zahtevanih dokumentov.
8. Navaja, da mu je z izpodbijano odločbo kršena pravica do svobode izražanja iz 39. člena Ustave, naslednja določba: »Vsakdo ima pravico dobiti informacijo javnega značaja, za katero ima v zakonu utemeljen pravni interes, razen v primerih, ki jih določa zakon.« Povzema dosedANJI postopek in ponavlja, da so o zavrženju ovadbe v tej zadevi mediji poročali že novembra 2019 in da je v sklopu člankov o tej zadevi komuniciral tudi z osumljenko, ki mu je potrdila, da je tožilstvo zoper njo ustavilo postopek. Ponavlja, da je od ODT skušal pridobiti pravno argumentacijo sklepa o zavrženju ovadbe, saj je bil sklep po mnenju tožnika presenetljiv. Meni, da je vodja Okrožnega državnega tožilstva v Ljubljani (v nadaljevanju ODT) z odgovorom potrdila identiteto teh dveh (nekdanjih) osumljencev. Tožnik od ODT ni prejel vsebinske argumentacije tožilke za zavrženje ovadbe. Zato je na ODT vložil zahtevo za dostop do informacij javnega značaja in prosil za sklep o zavrženju ovadbe zoper oba. Meni, da je razlog, ki ga je ODT navedlo, da zaradi varstva osebnih podatkov tega sklepa ne morejo izročiti, popolnoma nesmiselna, saj je že več mesecev v javnosti znano, da je tožilstvo zoper oba zavrglo ovadbo in tudi v zvezi s čim ter iz katerih formalnih razlogov. Ni pa znana vsebinska, pravna utemeljitev za takšno odločitev. Meni, da ODT z neposredovanjem sklepa, prikriva vsebinske

argumentacije za odločitev tožilke . Navaja, da je funkcija medijev laični in strokovni javnosti predstaviti podlage za posamezno (po tožnikovem mnenju sporno) tožilsko odločitev. To je potem lahko predmet razprave tako laične kot strokovne javnosti. V vsaki demokratični državi so tudi mediji ena od oblik nadzora nad delovanjem državnih organov, posebej represivnih. Tudi v primerih, ko slednji ne izkažejo težnje po pregonu, a kaže, da bi jo morali. Takšno ravnanje tožilstva vzbuja po tožnikovem mnenju sum, da javnosti prikrivajo delovanje, ki ni v skladu z namenom tožilstva in zakonodajo. Tožnik izpodbija utemeljitev toženke, da ni konkretno navedel razlogov, zakaj je interes javnosti po večji transparentnosti izražen prav za zahtevane dokumente. Poudarja, da je v pritožbi posebej navedel, da iz pričanj zaposlenih s na sodišču izhaja, da sta osumljena mimo vodstva proizvajala kemijske spojine in jih z velikim dobičkom prodajala prek francoske zasebne firme v lasti osumljenca. Zato se je tožniku porodil dvom v pravno argumentacijo tožilke, ki je kljub temu ovadbo zoper njiju zavrgla. Meni, da ima javnost nedvomno pravico izvedeti za pravne razloge za to. Gre za pomembno vprašanje, konec koncev je bil osumljenec tudi obsojen. Meni, da ni verodostojna trditev toženke, da bi se z razkritjem sklepa razkrili osebni podatki omenjenih dveh oseb. Ne more se razkriti nečesa, kar je že bilo razkrito. Razkrilo (oziroma potrdilo zapise v medijih) pa jih je ravno ODT, ko je tožniku odgovorilo, zakaj pri teh dveh konkretnih osebah ni bil ugotovljen sum, da sta storili kaznivo dejanje. Tožnik je vprašal za ti dve konkretni osebi in odgovorili so mu ravno za ti dve konkretni osebi, brez anonimizacije. Tožnik meni, da VDT RS ob posredovanju sklepa ne bi razkrilo konkretnih oseb (ki sta bili s strani tožilstva že prej potrjeni oziroma razkriti), ampak le pravno argumentacijo tožilke, ki pa je po tožnikovem mnenju vsekakor v interesu javnosti zaradi prej omenjenih razlogov. Navaja, da je funkcija medijev nadzor nad delovanjem državnih organov, pri čemer opravlja tožilstvo eno najbolj pomembnih vlog. Ne le s tem, koga procesuirá, pač pa morda še bolj s tem, koga ne in iz katerih pravnih razlogov ne. Javnost ima to pravico izvedeti, posebej v spornih zadevah, kot je ta. Meni, da se s tem, ko tožilstvo zavrača dostop do te pravne argumentacije, v javnosti še pogloblja sum, da argumentacija ni verodostojna. Če bi bila, zakaj jo je treba tako varovati? Meni, da gre v resnici za prikrivanje pravne argumentacije in ne za varovanje identitete s strani tožilstva že razkritih/potrjenih (nekdanjih) dveh osumljencev.

Navedbe toženke

9. Toženka vztraja na izpodbijani odločbi in predlaga zavrnitev tožbe. Poudarja, da je bila Zahteva vložena in obravnavana po ZDIJZ. Poudarja, da je s svojo odločitvijo sledila dosednji svoji praksi in praksi naslovnega sodišča (npr. sodbe IU 1588/2012-20 z dne 19. 2. 2014, I U 1391/2013-27 z dne 11. 12. 2013, I U 684/2014-24 z dne 27. 8. 2014), glede dostopa do dokumentov v kazenskih spisih v primerih, ko je bila zahteva za dostop do dokumenta postavljena po imenu in priimku, kot je bilo to v obravnavanem primeru. V takšnih primerih anonimizacija dokumenta namreč ni mogoča, saj varovanih osebnih podatkov ni mogoče izločiti iz zahtevane dokumentacije brez ogrožitve njihove zaupnosti, zato je treba dostop do takšnih dokumentov zavrniti v celoti, ne glede na to, da dokumenti vsebujejo tudi morebitne nevarovane osebne podatke. Pri takšni utemeljitvi

toženka vztraja tudi v tem upravnem sporu in kot neutemeljene zavrača vse tožbene navedbe, ki se nanašajo na drugačno dejansko stanje glede vsebine zahteve. Prav tako toženka vztraja pri vseh svojih razlogih, s katerimi je presodila, da v obravnavani zadevi javni interes za razkritje vsebine predmetnih dokumentov ni večji od pravice posameznikov do varstva nujnih osebnih podatkov. Samo dejstvo »že znanih okoliščin« pa po presoji toženke ne vpliva na dopustnost razkritja varovanih osebnih podatkov.

10. Toženka še poudarja, da v obravnavanem primeru na odločitev naslovnega sodišča v tem upravnem sporu ne vpliva sodba Vrhovnega sodišča RS X Ips 4/2020 z dne 27. 5. 2020. Predmetna odločitev Vrhovnega sodišča je bila namreč sprejeta v pravnem kontekstu in dejanskem stanju, ki se bistveno razlikuje od obravnavane zadeve. V zadevi X Ips 4/2020 je bila namreč prosilka tudi stranka kazenske zadeve, iz katere je zahtevala dokumente (sklep o zavrženju kazenske ovadbe), in bi iste dokumente lahko zahtevala tudi kot stranka postopka. V obravnavani zadevi pa je tožnik nesporno vložil zahtevo po ZDIJZ in kot tako jo je organ prve stopnje tudi obravnaval. Posledično je bila toženka pristojna za odločanje o pritožbi zoper zavrnilno odločbo prvostopenjskega organa. Toženka je pri odločanju zato utemeljeno upoštevala ZDIJZ ter pri tem sledila ustaljeni sodni praksi. Po mnenju toženke zakonodajalec pri dostopu do informacij javnega značaja ne bi določil izjeme kazenskega pregona po 6. točki prvega odstavka 6. člena ZDIJZ ali izjeme sodnega postopka iz 8. točke prvega odstavka 6. člena ZDIJZ, če bi štel, da ZDIJZ ne velja za dostop do dokumentov, pridobljenih ali sestavljenih zaradi kazenskega pregona oziroma zaradi sodnega postopka, pri čemer je celo posebej upošteval (pred)kazenski postopek v okviru Uredbe o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja. Opozarja tudi na določbo prvega odstavka 5. a člena ZDIJZ, ki izrecno ureja razmerje do predpisov, ki strankam (ne)omogočajo vpogleda v spis in določbo 7.a člena ZDIJZ, po kateri so javno dostopni določeni podatki iz obtožnega akta, ki se seveda nahaja v spisu kazenske zadeve. Če bi želel zakonodajalec a priori in v celoti iz dometa ZDIJZ izključiti vse dokumente iz (pred)kazenskega postopka, potem bi moral to izrecno urediti (tako kot določa npr. četrti odstavek 35. člena Zakona o javnem naročanju in drugi odstavek 23. člena Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije). Ne glede na najnovejšo odločitev Vrhovnega sodišča RS s sodbo X Ips 4/2020 z dne 27. 5. 2020, meni, da zakonodajalec ni z nobeno določbo ZDIJZ in ZKP v primeru dokumentov, pridobljenih ali sestavljenih zaradi kazenskega pregona, ki se nahajajo v sodnih spisih, v celoti izključil uporabo določb ZDIJZ in s tem tudi pristojnost toženke za presojanje dostopa do teh dokumentov. Iz 1. člena ZDIJZ ob tem jasno izhaja, da so po ZDIJZ dolžni postopati vsi organi (tudi sodišča in tožilstva), določba 4. člena ZDIJZ, ki ureja definicijo informacije javnega značaja, pa nedvomno zajema tudi informacije iz postopkov kazenskega pregona, saj gre tudi v tem delu za javnopravne naloge in posledično za informacije, ki izvirajo iz delovnega področja tožilstva. Po presoji toženke je ob tem nevzdržno stališče, po katerem bi bila celotna pravosodna veja oblasti v celoti izključena iz režima dostopa do informacij javnega značaja, s tem pa tudi povsem odtegnjena nadzoru javnosti. Za izključitev pravosodnih organov iz režima po ZDIJZ po mnenju toženke (in kot je že pojasnjeno zgoraj) ni podlage niti v materialnih predpisih. Ob tem velja še enkrat opozoriti, da je bila določba 7. a člena v ZDIJZ uvrščena z novelo ZDIJZ-C leta 2014, kar pomeni, da je bilo to vprašanje s strani

zakonodajalca izrecno urejeno drugače, kot ga ureja prej sprejeta procesna zakonodaja (ZDT, ZKP).

Navedbe VDT RS

11. VDT RS predlaga zavrnitev tožbe in predlaga, da sodišče upošteva sodbo Vrhovega sodišča RS X Ips 4/2020 z dne 27. 5. 2020.

Sodna presoja

12. Sodišče je na podlagi pete alineje drugega odstavka 59. člena ZUS-1 odločilo le na podlagi listin, ker so se stranke strinjale, da se glavna obravnava ne opravi. Sodišče je v dokaznem postopku vpogledalo v listine, ki so v sodnem spisu označene kot priloge A1 do A3 in vse listine iz spisa toženke št. 090-57/2020.

Tožba je utemeljena.

13. V obravnavani zadevi je predmet presoje upravičenost do dostopa do dokumentov državnotožilskega spisa in sicer sklepa o zavrženju kazenske ovadbe in Poročilo SKP PU Ljubljana v tej zadevi, ki ga je tožilka obravnavala kot kazensko ovadbo (v nadaljevanju Poročilo).
14. Ni sporno, da se Sklep in Poročilo nahajata v spisu, ki ga vodi državno tožilstvo. Utemeljeno VDT RS opozori, da se je Vrhovno sodišče Republike Slovenije (v nadaljevanju Vrhovno sodišče RS) v sodbi X Ips 4/2020 z dne 27. 5. 2020 že opredelilo do vprašanj, ki so bistvena tudi za presojo v tem upravnem sporu. Vrhovno sodišče RS je namreč razsodilo, da je dostop do informacij iz spisov kazenskega postopka urejen v 128. členu Zakona o kazenskem postopku (v nadaljevanju ZKP), ki ne ureja zgolj upravičenj strank kazenskega postopka, temveč tudi vsake druge osebe, ki ima opravičen interes (prvi odstavek)² in ga izkaže pred pristojnim organom (drugi odstavek)³. Po presoji Vrhovnega sodišča RS tudi iz 181. člena Zakona o državnem tožilstvu (v nadaljevanju ZDT-1) izhaja, da je ta zakon uredil pravico različnih oseb do seznanitve s podatki, s katerimi razpolaga državno tožilstvo v zvezi z njegovimi pristojnostmi.⁴ Določbe navedenih procesnih oziroma organizacijskih zakonov so po presoji Vrhovnega sodišča RS torej omejene na specifične dokumente oziroma informacije, ki se vodijo z zvezi z

2 Ta določa: "Vsakemu, ki ima opravičen interes, se sme dovoliti pregled in prepis posameznih kazenskih spisov."

3 Ta določa: "Dokler postopek teče, dovoljuje pregled in prepis spisov organ, pred katerim teče postopek; ko pa je postopek končan, dovoli to predsednik sodišča ali uradna oseba, ki jo on določi. Če so spisi pri državnem tožilstvu, dovoljuje pregled in prepis državni tožilec."

4 Prvi odstavek tega člena določa: "Dostop do vsebine osebnih in drugih podatkov iz vpisnikov, imenikov in evidenc, ki se nanašajo na njih, pridobijo posamezniki, na katere se nanašajo, ali druge osebe, ki so v njih navedene v zvezi s pristojnostmi iz prvega odstavka 19. člena tega zakona, šele po zastaranju kazenskega pregona ali po pravnomočnosti sodbe. Pred potekom rokov iz prejšnjega stavka lahko dostopajo do vsebine osebnih ali drugih podatkov samo v okviru sodnega postopka ali na podlagi odločbe sodišča. Pravico do vpogleda v vsebino osebnih ali drugih podatkov iz vpisnikov, imenikov, evidenc in spisov državnega tožilstva ima še pred njihovim arhiviranjem tudi vsaka pravna ali fizična oseba, ki za to izkaže pravni interes, če to ne posega v določbe prejšnjega stavka ter ne škoduje interesom postopka, tajnosti postopka ali zasebnosti oseb. Vpogled dovoli vodja pristojnega državnega tožilstva."

določenimi postopki in pristojnostmi. Ti zakoni, kot je ugotovilo Vrhovno sodišče RS, urejajo posebna pravila za dostopanje do navedenih informacij ter vsebujejo v zvezi s tem tudi tem postopkom ter pravicam oseb, ki se v njih nahajajo, posebej prilagojene omejitve.⁵ Zato ni utemeljen ugovor toženke, da stališče Vrhovnega sodišča RS iz zadeve X Ips 4/2020 z dne 27. 5. 2020 naj ne bi bilo uporabljivo v tem primeru zato, ker tožnik ni bil stranka kazenskega postopka. Kot že navedeno, se stališče Vrhovnega sodišča RS nanaša na dostopa do informacij iz spisov kazenskega postopka (urejen v 128. členu ZKP), ki ne ureja zgolj upravičenj strank kazenskega postopka, temveč tudi vsake druge osebe, ki ima opravičen interes (prvi odstavek)⁶ in ga izkaže pred pristojnim organom (drugi odstavek)⁷ in pravico različnih oseb do seznanitve s podatki, s katerimi razpolaga državno tožilstvo v zvezi z njegovimi pristojnostmi (181. člena ZDT-1)⁸. Ni pomembno torej kdo, ampak kaj se zahteva. V kontekstu relevantnosti za ta upravni spor, torej ni bistveno, ali zahteva dokumente prosilec, ki je tudi stranka kazenskega postopka ali nekdo, ki to ni. Bistveno je, katere dokumente zahteva. Vrhovno sodišče RS je tudi že presodilo, da imajo pri dostopu do informacij posebna določila področne (procesne) zakonodaje glede možnosti oseb za vpogled v spise sodišč in drugih pristojnih organov značaj specialne ureditve (*lex specialis*) glede na določbe ZDIJZ. To se po presoji Vrhovnega sodišča RS nanaša tudi na kazenski pregon in informacije, ki se nahajajo v tožilskih oziroma sodnih spisih v (pred)kazenskih zadevah. ZDIJZ se lahko po stališču Vrhovnega sodišča RS kot splošnejši predpis uporablja le v tistih primerih in v zvezi z dostopom do tistih informacij, do katerih dostop ni urejen z navedenimi specialnimi zakoni. Tako ni utemeljena niti navedba toženke, da naj bi bilo, kot je mogoče smiselno povzeti toženko, po stališču Vrhovnega sodišča RS iz uporabe ZDIJZ izvzeto celotno pravosodje. Stališče Vrhovnega sodišča RS je namreč jasno in pomeni, da se ZDIJZ lahko uporabi le glede dostopa do tistih podatkov, ki so bili pridobljeni ali sestavljeni zaradi kazenskega pregona ali v zvezi z njim, ki se ne nahajajo v sodnih ali državnotožilskih spisih.⁹

15. Po presoji sodišča bi moral biti za odločitev o Zahtevi torej uporabljen 181. člen ZDT-1 kot specialni predpis v povezavi s 127. členom ZKP, ki urejata pridobitev informacij v zvezi s kazenskimi postopki. Glede na navedeno, je zaradi napačne pravne podlage tudi dejansko stanje ostalo v postopku deloma nepopolno ugotovljeno in je tožbeni razlog v tem delu utemeljen. Za odločanje o dostopu do sklepa o zavrženju ovadbe (Sklep) in Poročila oz

⁵ Tako Vrhovno sodišče RS v sodbi X Ips 4/2020 z dne 27. 5. 2020.

⁶ Ta določa: "Vsakemu, ki ima opravičen interes, se sme dovoliti pregled in prepis posameznih kazenskih spisov."

⁷ Ta določa: "Dokler postopek teče, dovoljuje pregled in prepis spisov organ, pred katerim teče postopek; ko pa je postopek končan, dovoli to predsednik sodišča ali uradna oseba, ki jo on določi. Če so spisi pri državnem tožilcu, dovoljuje pregled in prepis državni tožilec."

⁸ Prvi odstavek tega člena določa: "Dostop do vsebine osebnih in drugih podatkov iz vpisnikov, imenikov in evidenc, ki se nanašajo na njih, pridobijo posamezniki, na katere se nanašajo, ali druge osebe, ki so v njih navedene v zvezi s pristojnostmi iz prvega odstavka 19. člena tega zakona, šele po zastaranju kazenskega pregona ali po pravnomočnosti sodbe. Pred potekom rokov iz prejšnjega stavka lahko dostopajo do vsebine osebnih ali drugih podatkov samo v okviru sodnega postopka ali na podlagi odločbe sodišča. Pravico do vpogleda v vsebino osebnih ali drugih podatkov iz vpisnikov, imenikov, evidenc in spisov državnega tožilstva ima še pred njihovim arhiviranjem tudi vsaka pravna ali fizična oseba, ki za to izkaže pravni interes, če to ne posega v določbe prejšnjega stavka ter ne škoduje interesom postopka, tajnosti postopka ali zasebnosti oseb. Vpogled dovoli vodja pristojnega državnega tožilstva."

⁹ Prav tam.

■
—
■

kazenske ovadbe, je po presoji sodišča specialna pravna podlaga v 181. členu ZDT-1¹⁰, ki jo je prav z namenom ureditve dotedanje pravne praznine uredil zakonodajalec z novelo ZDT-B. Tako glede na navedeno tudi glede pristojnosti za odločanje ni mogoče uporabiti splošnejšega ZDIJZ. Po prvem odstavku 181. člen ZDT-1 odloča o vpogledu vodja pristojnega državnega tožilstva, zoper odločitev katerega ni pravnega sredstva po ZDT-1,¹¹ možna pa je tožba v upravnem sporu, saj ta odločitev pomeni upravni akt (2. člen ZUS-1). O Zahtevi sta odločala toženka in VDT RS, ki o Zahtevi nista pristojna odločati, zato sta absolutno bistveno kršila pravila postopka, saj sta o zadevi odločala organa, ki po zakonu za to nista pristojna.

16. V zvezi z v izpodbijani odločbi uporabljeni pravni podlagi, se sodišče sklicuje na že zavzeto stališče Vrhovnega sodišča RS, da varstvo osebnih podatkov, ki je bilo uporabljeno tudi v navedenem primeru, ureja Splošna uredba o varstvu podatkov.¹² Ta glede varstva osebnih podatkov iz sodnih postopkov uvaja posebno ureditev (glej npr. 20. točko preambule, 55. člen).¹³ Tako je na podlagi tega neposredno učinkujočega predpisa odločanje o varstvu navedenih osebnih podatkov izključno v pristojnosti samih sodišč, kar mora biti upoštevano tudi v postopku dostopa do informacij javnega značaja in narekuje posebna pravila.¹⁴
17. Sodišče je po ugotovitvi, da je podana absolutna bistvena kršitev pravil upravnega postopka iz 1. točke drugega odstavka 237. člena ZUP, ker izpodbijanega akta ni izdal pristojni organ, na podlagi prve alineje prvega odstavka 64. člena ZUS-1 tožbi ugodilo. Na podlagi četrtega odstavka 64. člena ZUS-1 je odpravilo odločbi toženke št. 090-57/2020/2 z dne 26. 5. 2020 in Vrhovnega državnega tožilstva Republike Slovenije št. VDTZ-Tu-9-5/2020 GS/AL z dne 19. 2. 2020 ter poslalo zadevo v odločitev pristojnemu organu, ki je na podlagi prvega odstavka 181. v zvezi s 187. členom ZDT-1, Okrožno državno tožilstvo v Ljubljani.

¹⁰ Kot pravno podlago za pridobitev podatkov iz spisa Državnega tožilstva navedeno določbo navaja tudi Vrhovno sodišče v sodbi II Ips 770/2008 z dne 17. 5. 2012.

¹¹ Tako Vrhovno sodišče RS v sodbi X Ips 4/2020 z dne 27. 5. 2020.

¹² Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES - Splošna uredba o varstvu podatkov.

¹³ Ta določa "Ker se ta uredba med drugim uporablja za dejavnosti sodišč in drugih pravosodnih organov, bi lahko v pravu Unije ali pravu držav članic podrobneje določili dejanja obdelave in postopke obdelave v zvezi z obdelavo osebnih podatkov s strani sodišč in drugih pravosodnih organov. Pristojnost nadzornih organov ne bi smela obsegati obdelave osebnih podatkov, kadar sodišča delujejo kot sodni organ, da se zaščiti neodvisnost sodstva pri opravljanju sodnih nalog, vključno z odločanjem. Omogočeno bi moralo biti, da se nadzor takih dejanj obdelave podatkov zaupa posebnim organom v okviru sodnega sistema države članice, ki naj bi zlasti zagotovili upoštevanje pravil te uredbe, izboljšali ozaveščenost delavcev v sodstvu glede njihovih obveznosti na podlagi te uredbe in obravnavali pritožbe v zvezi s takimi dejanji obdelave podatkov." Posledično tretji odstavek 55. člena te uredbe določa, da "nadzorni organi niso pristojni za nadzor dejanj obdelave sodišč, kadar delujejo kot sodni organ."

¹⁴ Tako Vrhovno sodišče RS v sodbi X Ips 4/2020 z dne 27. 5. 2020.

PRAVNI POUK:

Zoper to sodbo ni pritožbe.

Ljubljana, 25. avgust 2025

Višja sodnica
mag. Barbara Fajdiga, l.r.

Ta prepis je soglasen z izvirnikom
Podpis pristojne sodne osebe:

